МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника
Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Сучасне українське кіно і телемистецтво»

Рівень вищої освіти – магістр
Освітньо-професійна програма «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
Спеціальність «Перформативні мистецтва»
Спеціалізація «Сценічне мистецтво»
Галузь знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

м. Івано-Франківськ – 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасне українське кіно і телемистецтво» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань «Культура, мистецтво та гуманітарні науки», спеціальності «Перформативні мистецтва» за освітньо-професійною програмою «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно».

Розробник: доцент **Левченко Н. І.**

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми Кукуруза Н. В.

Схвалено на засіданні кафедри сценічного мистецтва і хореографії

протокол № 01 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри Кукуруза Н. В.

Схвалено на засіданні науково-методичної ради навчально-наукового інституту мистецтв

протокол №01 від 28 серпня 2026 року

Голова науково-методичної ради Макогін Г.В.

Затверджено

Директор / декан Федорак В.В.

31 серпня 2026 року

1. Загальна інформація	
Назва навчальної дисципліни	Сучасне українське кіно і телемистецтво
ПІБ	Левченко Надія Ігорівна
Контактний телефон викладача	+380951968302
E-mail викладача	nadiia.levchenko@cnu.edu.ua
Форма навчання	денна
Статус навчальної дисципліни	вибіркова
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ECTS, 90 годин
Курс (рік навчання)	I
Семестр	II
Форма підсумкового контролю	залік
Мова навчання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Графік консультацій	Очні консультації згідно графіку

2. Передумови вивчення навчальної дисципліни

При вивченні навчального курсу використовують знання, отримані з таких дисциплін: «Мистецтво актора», «Мистецтво художнього слова», «Сучасні інформаційні технології», а також інших дисциплін професійної підготовки, пов'язаних із теорією та практикою сценічного й екранного мистецтва.

3. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Сучасне українське кіно і телемистецтво» є однією з вибіркових навчальних дисциплін спеціальності В6 «Перформативні мистецтва», спеціалізації В6.01 «Сценічне мистецтво» та вивчається у II семестрі.

Навчальна дисципліна орієнтована на системне вивчення історико-культурних, художньо-естетичних та соціокомунікативних закономірностей становлення і розвитку українського кіно та телемистецтва, їхнього функціонування в національному культурному та сучасному медійному просторі.

Кіномистецтво і телемистецтво розглядаються як взаємопов'язані форми екранної творчості, що інтегрують художні, аудіовізуальні, драматургічні, комунікативні й технологічні практики. У межах дисципліни аналізуються історичні передумови виникнення українського кінематографа, формування телевізійного мистецтва, жанрово-стильові трансформації екранного продукту, специфіка екранної мови, особливості телевізійної драматургії, сучасні форми виробництва та дистрибуції аудіовізуального контенту.

Значна увага приділяється українському поетичному кіно, документалістиці, телевізійному серіалу, інформаційно-аналітичним, культурно-мистецьким, музичним та розважальним форматам, а також творчості українських режисерів, сценаристів, акторів, телеведучих і продюсерів.

Окремий тематичний блок присвячено розвитку українського кіно і телемистецтва в умовах цифровізації, глобалізації та повномасштабної війни, трансформації способів документування дійсності, формування національної пам'яті та представлення української культури у світовому медіапросторі.

Предметом дисципліни є історико-культурні, художньо-естетичні та соціокомунікативні процеси розвитку українського кіно і телемистецтва, їхня жанрова та стильова структура, екранна мова, творчі персоналії, інституційні форми функціонування та сучасні тенденції розвитку.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – формування цілісного уявлення про становлення, історичну еволюцію та сучасний стан українського кіно і телемистецтва, їхні культурно-мистецькі, жанрово-стильові та соціокомунікативні особливості, а також формування системи знань про закономірності функціонування екранного мистецтва в контексті національного та світового культурно-медійного простору.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

• визначення основних етапів становлення та розвитку українського кіномистецтва і телемистецтва;

• характеристика історичних, культурних, суспільно-політичних і технологічних чинників розвитку екранного мистецтва;

• визначення місця українського кіно і телемистецтва в системі сучасної національної культури;

• розкриття специфіки кіно- і телемистецтва як синтетичних форм аудіовізуальної творчості;

• аналіз жанрової системи сучасного українського кіно та телевізійного продукту;

• характеристика особливостей екранної мови та телевізійної драматургії;

• ознайомлення з творчістю провідних українських режисерів, сценаристів, акторів, телеведучих і продюсерів;

• формування навичок професійного аналізу кіно- та телевізійного продукту;

• визначення ролі документалістики й інших форм екранної творчості у формуванні національної пам'яті;

• аналіз сучасних цифрових платформ, інтернет-серіалів, трансмедійних практик та глобальної дистрибуції українського аудіовізуального продукту;

• формування здатності використовувати отримані знання у творчій, дослідницькій, освітній та просвітницькій діяльності.

5. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні мистецькі задачі у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до вільного, точного й стилістично доцільного використання державної та іноземної мов у професійному середовищі: в усному і письмовому фаховому дискурсі, наукових текстах, публічних виступах та міжнародній комунікації.

ЗК3. Здатність свідомо й ефективно використовувати цифрові інструменти та інформаційно-комунікаційні технології в художній, науково-дослідній і педагогічній діяльності; критично оцінювати цифровий контент та забезпечувати інформаційну безпеку.

ЗК4. Здатність до системного аналізу складних явищ і процесів, критичного оцінювання суперечливих або неповних даних, побудови аргументованих суджень та прийняття обґрунтованих рішень в умовах невизначеності – у тому числі у сфері мистецтва та освіти.

ЗК8. Здатність до повноцінної взаємодії з представниками різних культур, мов і фахових спільнот; усвідомлення культурного розмаїття як ресурсу для художньої творчості та наукового діалогу.

Фахові (спеціальні) компетентності

ФК6. Здатність аргументовано брати участь у наукових і громадських дискусіях щодо актуального стану, тенденцій і суспільного значення сценічного мистецтва; взаємодіяти з різними аудиторіями – від фахової спільноти до широкої публіки – у тому числі на міжнародному рівні.

Програмні результати навчання

ПРН 02. Послуговуватися державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для ведення наукової дискусії, підготовки фахових текстів і публічних виступів; читати та реферувати іншомовні джерела без додаткових засобів.

ПРН 08. Інтерпретувати явища і твори сценічного мистецтва в широкому соціокультурному, естетичному та мистецько-історичному контексті; зіставляти авторські концепції з тенденціями розвитку суміжних мистецтв – літератури, музики, образотворчого мистецтва, кіно

ПРН 12. Розробляти й реалізовувати культурно-просвітницькі ініціативи, фестивальні та конкурсні проєкти, спрямовані на популяризацію сценічного мистецтва; залучати медійні, цифрові та партнерські ресурси для досягнення проєктних цілей.

ПРН 13. Вести аргументовану дискусію з питань сценічного мистецтва в науковому, культурному та громадському середовищі; чітко і переконливо представляти складні ідеї як фахівцям, так і широкій аудиторії, зокрема в міжнародному контексті.

6. Організація навчання

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна форма	заочна форма
лекції	22	—
практичні заняття / семінарські заняття	8	—
лабораторні заняття		—
самостійна робота	60	—

Тема	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом	лекції	практ./сем.	лаб.	самост. робота	разом
Історичні передумови становлення українського кіномистецтва та його зв'язок із телемистецтвом – огляд зародження кіно на території України, вплив ранніх кінопрактик на розвиток екранних мистецтв.	1			2	4	—	—	—	—	—
Телевізійне кіно: походження, перші спроби і ранні телепрограми – ранні телевізійні проєкти, встановлення зв'язку між кіно та телемовленням (базові поняття історії кіно/ТБ).	1			2	4	—	—	—	—	—
Українське телебачення в умовах СРСР: ідеологія, жанри, форми – аналіз структурних, жанрових та ідеологічних особливостей XX ст. у медіапросторі.	2			2	4	—	—	—	—	—
Художні тенденції: українське поетичне кіно та його спадщина в екранних формах – поетичне кіно як культурний феномен і його вплив на візуальну екранну естетику.	2			2	4	—	—	—	—	—
Формування телевізійних жанрів: документалістика, серіал, інформаційне ТБ – специфіка жанрової системи телемистецтва як екранного оповідання.	2			2	4					
Творчість українських режисерів, сценаристів і продюсерів у телевізійному просторі – приклади ключових творів і персоналій, які вплинули на наративи ТБ-мистецтва.	2			6	8					
Телевізійний серіал як форма телемистецтва: історія і сучасність – розвиток серіальних форматів, їх роль в	2	2		8	14					

українській культурі.										
Медіаіндустрія України: виробництво телевізійного контенту та телевиробництво – інституції, технічні стандарти, продакшн і дистрибуція в умовах сучасного медіаринку.	2	2		8	14					
Телевізійне мистецтво під час війни: нові форми документування та пам'яті – документалістика війни, сучасні проєкти як засіб національної пам'яті (наприклад, Оскаро-визнані документальні роботи українських авторів).	2	2		8	14					
Роль архівів і досліджень: Довженко-Центр та наукові підходи до екранної спадщини – архівні практики, дослідження та збереження телемистецьких матеріалів.	2			8	10					
Сучасні тенденції: цифрові платформи, інтернет-серіали та глобальна дистрибуція – телемистецтво в епоху цифрових платформ та трансмедійність сучасного медіапростору.	2	2		8	14					
Українське телемистецтво у світовому контексті: фестивалі, нагороди і міжнародні проєкти: проєкти, що представляють Україну на міжнародних фестивалях, транснаціональні співпраці.	2			8	10					
Разом	22	8		60	90	—	—	—	—	—

Поточний контроль

Тема заняття	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
Історичні передумови становлення українського кіномистецтва та його зв'язок із телемистецтвом – огляд зародження кіно на території України, вплив ранніх кінопрактик на розвиток екранних мистецтв.	Тестування	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	A–F (100–1)
Телевізійне кіно: походження, перші спроби і ранні телепрограми – ранні телевізійні проєкти, встановлення зв'язку між кіно та телемовленням (базові поняття історії кіно/ТБ).	Усне опитування, аналітичне обговорення	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	A–F (100–1)
Українське телебачення в умовах СРСР: ідеологія, жанри, форми – аналіз структурних, жанрових та ідеологічних особливостей XX ст. у медіапросторі.	Усне опитування, аналітичне обговорення	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	A–F (100–1)

Художні тенденції: українське поетичне кіно та його спадщина в екранних формах – поетичне кіно як культурний феномен і його вплив на візуальну екранну естетику.	Аналіз аудіовізуального матеріалу, фахова дискусія, реферат	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	A–F (100–1)
Формування телевізійних жанрів: документалістика, серіал, інформаційне ТБ – специфіка жанрової системи телемистецтва як екранного оповідання.	Аналіз аудіовізуального матеріалу, усна доповідь	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	
Творчість українських режисерів, сценаристів і продюсерів у телевізійному просторі – приклади ключових творів і персоналій, які вплинули на наративи ТБ-мистецтва.	Аналіз аудіовізуального матеріалу, усна доповідь	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	A–F (100–1)
Телевізійний серіал як форма телемистецтва: історія і сучасність – розвиток серіальних форматів, їх роль в українській культурі.	Усна доповідь	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	
Медіаіндустрія України: виробництво телевізійного контенту та телевиробництво – інституції, технічні стандарти, продакшн і дистрибуція в умовах сучасного медіаринку	Усна доповідь	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	
Телевізійне мистецтво під час війни: нові форми документування та пам'яті – документалістика війни, сучасні проєкти як засіб національної пам'яті (наприклад, Оскаро-визнані документальні роботи українських авторів)	Аналіз аудіовізуального матеріалу, фахова дискусія	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	
Роль архівів і досліджень: Довженко-Центр та наукові підходи до екранної спадщини – архівні практики, дослідження та збереження телемистецьких матеріалів.	Аналіз аудіовізуального матеріалу, тестування	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	
Сучасні тенденції: цифрові платформи, інтернет-серіали та глобальна дистрибуція – телемистецтво в епоху цифрових платформ та трансмедійність сучасного медіапростору.	Аналіз аудіовізуального усна доповідь	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	
Українське телемистецтво у світовому контексті: фестивалі, нагороди і міжнародні проєкти: проєкти, що представляють Україну на міжнародних фестивалях, транснаціональні співпраці.	Аналіз аудіовізуального усна доповідь	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	
Самостійна робота			

Тематика самостійних робіт	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень
– Опрацювання літератури за тематикою; – перегляд та аналіз українських кіно- і телевізійних продуктів (за пропонованим списком); – підготовка презентації про міжнародні коппродукції в галузі кіно; – кінорецензія на сучасний український фільм ; – презентація творчості окремих діячів українського кіно і телемистецтва; – презентація сучасних цифрових медіаплатформ.	Виконання практичних і письмових завдань	ПРН 2, ПРН 8, ПРН 12, ПРН 13	A–F (100–1)
Індивідуальні завдання			
Тематика індивідуальних завдань	Форми та методи оцінювання	ПРН	Рівень

7. Критерії оцінювання результатів навчання	
Форма підсумкового контролю	залік
Загальна система оцінювання	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання результатів навчання успішності здобувачів вищої освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Вага оцінювання форм поточного контролю	
лекції	15
практичні / семінарські	15
лабораторні	
індивідуальне завдання	
контрольна робота	
самостійна робота	20
Вага оцінювання форми підсумкового контролю	
залік	50

Шкала оцінювання	
Рівень	Критерій
A (90–100)	Здобувач вищої освіти демонструє глибокі системні знання навчального матеріалу, вільно володіє понятійним апаратом, здатний самостійно аналізувати, узагальнювати та застосовувати отримані знання у стандартних і нестандартних ситуаціях.

B (80–89)	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу, впевнено застосовує основні теоретичні положення та допускає незначні неточності.
C (70–79)	Здобувач вищої освіти загалом правильно відтворює навчальний матеріал, володіє основними знаннями та навичками, але допускає окремі помилки у застосуванні.
D (60–69)	Здобувач вищої освіти володіє базовими знаннями навчального матеріалу, відповіді є неповними, наявні суттєві неточності та труднощі у практичному застосуванні.
E (50–59)	Здобувач вищої освіти демонструє мінімально достатній рівень знань, відтворює лише окремі положення навчального матеріалу та допускає значну кількість помилок.
FX (26–49)	Здобувач вищої освіти не засвоїв значну частину навчального матеріалу, допускає грубі помилки, але має можливість повторного складання підсумкового контролю.
F (1–25)	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом, не здатний виконати основні завдання дисципліни та потребує повторного вивчення курсу.

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни та взаємодія зі здобувачами ґрунтуються на принципах академічної доброчесності відповідно до чинних нормативних документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника:

- Кодекс академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/ctufpk)
- Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника(https://surl.li/kvweic)
- Положення про систему забезпечення академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/pxfcef)
- Положення про порядок розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, застосування заходів реагування та оскарження Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/vzzmem)
- Процедура забезпечення дотримання академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://surl.li/kipjui)

Відвідування занять. Організація освітнього процесу та контроль знань здобувачів здійснюються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу (http://surl.li/rokxqk) і Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти (https://surl.lt/uinnsy).

Неформальна освіта. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, здійснюється відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (https://surli.cc/caszlv).

9. Рекомендована література

Основна література

1. Алфьорова З. І., Старкова А. В. Історія кіно та телебачення : підручник. Харків : ХДАК, 2016. 254 с.
2. Безручко О. В. Тенденції розвитку сучасного українського кінематографа. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Аудіовізуальне мистецтво і виробництво. 2021. Т. 4, № 1. С. 12–21.
3. Безручко О. В. Українське кіно в умовах війни: особливості та виклики. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2026. Вип. 38. С. 45–54.
4.Брюховецька Л. І. Українське кіно: від давнини до сучасності. Київ : Задруга, 2021. 384 с.
5. Гончарук С. М. Трансформація українського кінематографа в умовах сучасних суспільно-політичних викликів. Альманах наукових праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. 2024. Вип. 12. С. 112–119.
6. Горобець К. Сучасний контекст українського виробництва телевізійних серіалів. Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого. 2023. Вип. 33. С. 84–91.
7. Зубавіна І. Б. «Нове» українське кіно в контексті сучасного аудіовізуального мистецтва. Сучасне мистецтво. 2020. Вип. 16. С. 101–110. 1
8. Кіно сучасної України (2014–2021 роки) : колективна монографія / НаУКМА, Центр кінематографічних

студій ; за ред. Л. Брюховецької. Київ : Редакція журналу «Кіно-Театр» : ТОВ «Задруга», 2022. 216 с. (Тринадцята збірка кінематографічних студій).
9. Король А. Жанрово-стильові трансформації в сучасному українському телемистецтві. Культура і сучасність. 2022. № 2. С. 45–51.
10. Марченко Ю. В. Українське документальне кіно в період російсько-української війни: стратегії та перспективи. Культурологічна академія. 2026. № 4. С. 28–35.
11. Мирославський В. Н. Особливості фінансування та дистриб'юції сучасного вітчизняного кінопродукту. Мистецтвознавчі записки. 2023. Вип. 43. С. 112–119.
12. Романенко О. О. Новітні воєнні документальні стрічки та трансформація засобів виразності в екранному мистецтві. Культура та мистецтво: збірник матеріалів міжнародної конференції. Міжнародний центр наукових досліджень. 2025. С. 74–79.
13. Савченко В. І. Еволюція українського телебачення та серіального виробництва в умовах воєнного стану. Сучасне екранне мистецтво та медіакультура. 2025. № 2 (15). С. 14–22.
14. Тримбач С. В. Екранне мистецтво України перед викликами повномасштабної агресії: від фіксації злочинів до художнього осмислення. Мистецтвознавство України. 2024. Вип. 24. С. 89–97.
15. Тримбач С. В., Пащенко А. С. Українське кіно від 1960-х до сьогодні. Проблема виживання : науково-популярне видання. Київ : Саміт-книга, 2021. 192 с.

Додаткова література

1.Зубавіна І. Б. Екранна культура: засоби моделювання віртуальної реальності (час і простір в кінематографі у добу мас-медіа). Київ : Інтертехнологія, 2006. 331 с.
2. Мусієнко О. С. Модернізм та авангард у кіномистецтві XX – початку XXI ст. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. Київ : Логос, 2018. 464 с.
Погребняк Г. П. Кіно, телебачення і радіо в сценічному мистецтві : монографія. Київ : НАКККіМ, 2017. 248с.

Додаткові електронні ресурси

1. Інститут екранних мистецтв та освітні ресурси з історії українського кінематографа.
2. Державний фонд документів та матеріалів українського кінематографа.
3. Довженко-Центр.
4. Освітні та наукові ресурси з історії українського кіно і телемистецтва.
5. Офіційні ресурси українських кінофестивалів, кінематографічних інституцій та медіаплатформ.

Викладач Левченко Надія Ігорівна